Яблонський М. Р.,
асп. кафедри соціальних комунікацій,
Східноєвропейський національний університет
імені Лесі Українки

Yablonskyy Maxym,
Postgraduate Student
of Social Communication Department at Lesia
Ukrainka East European National University

УДК 007:304:070(=1.477)»196»(091)

«Нові Дні» і преса української діаспори (на матеріалі аналітичних публікацій Петра Волиняка початку 1960-х рр.)

«Novi Dni»/«New Days» and Ukrainian Diaspora Press (Based on Analytical Publications of Petro Volyniak in the Beginning of the 1960s)

Проаналізовано специфіку взаємин місячника «Нові Дні» та преси української діаспори на матеріалі публікацій Петра Волиняка (псевдонім Петра Кузьмовича Чечета (1907–1969)) початку 1960-х рр. Редактор часопису «Нові Дні» П. Волиняк вів рубрики «Огляд преси», «З нових видань», де представляв типологічну характеристику періодичних видань. Звертаючись до таких аналітичних жанрових форм, як огляд, коментар, рецензія, стаття, журналіст висвітлював проблему у зв'язку із суспільними процесами, дошукуючись першопричин та звертаючись до аналогій. П. Волиняк практикував також передрук дискусійних матеріалів, які супроводжував коментарями чи статтями. У жанрі рецензії журналіст не тільки звертав увагу на проблемні місця, а й висловлював компетентні поради. Здобутий фактичний матеріал продемонстрував жанрову палітру аналітичної журналістики П. Волиняка, а також дав змогу простежити характер взаємозв'язків у медійному середовищі української діаспори початку 1960-х рр.

Ключові слова: преса української діаспори; рубрика; огляд; рецензія; стаття; коментар.

In the article the author analyzed the specifics of relationship of the magazine "Novi Dni"/"New Days" and the Ukrainian diaspora press on the material of Petro Volyniak's articles (alias of Petro Kuzmovych Chechet (1907–1969)) of the beginning of the 1960s. Being the editor of the magazine "Novi Dni"/"New Days" P. Volyniak wrote a column on "Ogliad presy"/"Press Review", "Z novykh vydan"/"From new editions", where he represented the typological characteristics of periodicals.

Referring to such analytical genre forms as review, comment, recension and article, the journalist covered the issue in the context of social process looking for original causes and addressing to analogies. P. Volyniak practiced also the reprint of discussion papers, which ccompanied by commentaries or articles.

In the review genre the journalist paid attention not only to the hotspots, but gave also the competent advices. The acquired factual material showed the genre palette of P.Volyniak's analytical journalism and also allowed to trace the nature of relationships in media environment of the Ukrainian diaspora in the beginning of the 1960s.

Keywords: press of the Ukrainian diaspora; column; review; recension; article; commentary.

Вступ. Преса української діаспори XX ст. розвивалася у складних економічних та політичних умовах. З одного боку, треба було утвердитися в чужому середовищі, не втративши національного обличчя, а з іншого – не обминати інтеграційних процесів, адже її аудиторія – це громадяни інших держав (чи переміщені особи, які не повернуться до України). Ідеологічна розмежованість – чи не найважливіша проблема, зумовлена не тільки багатопартійною системою США, Канади, інших держав, а й впливом радянської пропаганди. Ще С. Сірополко наголошував: «Кожний часопис встановлює свою ідеологію в залежності від того, чиї інтереси збирається він заступати: інтереси всього народу, чи окремої його частини – певної партії або кляси громадянства...» [1, 185]. Оскільки преса є творцем громадської думки, вона має бути відповідальною за друковане слово. Це завдання ускладнюється розмежованістю українського діаспорного середовища.

Вивчення інформаційного простору української діаспори – важлива актуальна багатоаспектна проблема, яка не лише демонструє характер взаємозв'язків між часописами, привідкриває «таїну завіси» корпоративних взає-

© Яблонський М. Р., 2017

мин, а й висвітлює питання ідеологічного, культурно-історичного, лінгвістичного характеру.

Теоретичне підґрунтя. Історія преси української діаспори висвітлена в дослідженнях А. Животка (1937) [2], Д. Лобая (1953) [3], В. Міяковського (1953) [4], В. Дорошенка (1962) [5], М. Боровика (1977) [6], Ю. Тернопільського (1974) [7] та ін. У сучасному журналістикознавстві переважає увага до вивчення закономірностей розвитку преси певного етапу чи регіону. Це дослідження О. Богуславського [8], О. Вішки [9], О. Гриценко [10], В. Губарця [11], О. Дзири [12], В. Ковпак [13], С. Кравченко [14], Н. Кулеші [15], Т. Моісеєвої [16], Н. Сидоренко [17], М. Тимошика [18], В. Чекалюк [19] та ін. Меншою мірою представлені роботи, присвячені аналізу особливостей функціонування окремих діаспорних часописів (О. Дзвінчук [20], О. Кушнір [21], А. Тимошик-Сударикова [22] та ін.). Значна джерельна база зібрана в матеріалах до енциклопедичного словника «Українська журналістика в іменах» [23], в історико-бібліографічному дослідженні «Українська преса в Україні та світі» [24] (керівник проектів М. Романюк) та у виданні М. Романюка «Оратаї журналістської ниви» [25]. Потребує уваги науковців висвітлення специфіки журналістської діяльності окремих дослідників, що забезпечить цілісне бачення історії журналістики.

Мета статті – на матеріалі публікацій Петра Волиняка початку 1960-х рр. проаналізувати специфіку взаємин місячника «Нові Дні» та преси української діаспори. Поставлена мета обумовила такі завдання: представити типологічну характеристику періодичних видань; визначити характер (дискусійний / конструктивна критика) і проблемно-тематичну спрямованість публікацій П. Волиняка з урахуванням ідеологічних чинників.

Методи дослідження. Надається перевага контент-аналізу, який дає можливість простежити кількісно-якісні зв'язки часопису «Нові Дні» в інформаційному просторі української діаспори, дослідити проблематику публікацій редактора місячника «Нові Дні». Крім того, залучено моніторинг, за допомогою якого з'ясовано такі характеристики періодичних видань, як регіон розповсюдження, політичні симпатії, форма власності тощо.

Результати дослідження. Свого часу М. Боровик наголосив: «Українські періодичні видання на еміґрації виконують важливу соціяльну функцію. З одного боку, вони запевняють постійний широкий контакт між українцями в діяспорі, а з другого – уможливлюють публічну дискусію над поточними проблемами українського політичного, культурного, господарського і наукового життя» [6, с. 78]. Таку місію виконував і місячник «Нові Дні» (Торонто), засновником, редактором і видавцем якого протягом 1950–1969 рр. був Петро Волиняк – псевдонім Петра Кузьмовича Чечета (1907–1969).

Усталилася упереджена думка, що приватний видавець завжди зможе поставити особисті інтереси вище громадських, змінювати напрям періодичного видання, що призводить до дезорієнтації читача. Стереотипним є також бачення приватного часопису як підприємства, єдиною метою якого є прибуток [1, с. 175–176]. Водночас є багато приватних періодичних видань, «які чесно служать інтересам громадянства, не зв'язуючи себе тією чи іншою партійною програмою, які не женуться за прибутками, а навпаки, нерідко йдуть на великі втрати, щоб зберегти свій часопис, як незалежний орган, де до слова допускаються люди різних поглядів і таборів, але однієї віри – служіння добру свого народу» [1, с. 176]. Видаючи свій журнал, П. Волиняк проводив відкриту редакційну роботу з читачами, нагадуючи про передплату чи висловлюючи вдячність за приєднання нових передплатників. Він дотримувався думки, що зростання вартості поліграфічних послуг не має вплинути на ціну видання, тому кошти, отримані з продажу його підручників (читанки «Лани», «Дніпро», «Запоріжжя», а також «Фізична географія України»), йшли на потреби місячника «Нові Дні». Саме через брак вчасної оплати історія видання П. Волиняком часопису для дітей «Соняшник» не була тривалою (Торонто, 1956–1961). На сторінках журналу «Нові Дні» П. Волиняк представляв різні точки зору, часто опозиційні, вважаючи, що періодичне видання має відкрито обговорювати проблеми.

Автор дослідження «Українська преса з перспективи 150-ліття» Ю. Тернопільський наголошував: «Стежити за історичним розвитком преси це так, як стежити за життям народу. В історії української преси, як в дзеркалі, відбиваються всі перипетії нашого національного життя на всіх етнографічних територіях і в головних скупченнях еміґрації» [7, с. 13]. Перипетії українського життя в діаспорі відтворював також часопис «Нові Дні». П. Волиняк вів рубрикацію матеріалів журналу, серед постійних рубрик – «Огляд преси», «З нових видань». Доречно поінформувати, що бібліографічний покажчик «Українська преса у Вільному Світі в роках 1961 і 1962» В. Дорошенка містить 471 найменування різнопланових видань [5, с. 54–75], в алфавітному покажчику української преси в Канаді за 1966 р. Ю. Тернопільський подає 58 найменувань [7, с. 67–68].

Думка С. Сірополка про те, що «Преса

Institute of journalism Scientific notes. Issue 1 (66). 2017. January–March.

повинна бути виразницею не випадкової поголоски, а суспільної опінії чи приватної думки, що ґрунтується на фактах, або логічних аргументах» [1, с. 190], звучить як аксіома. Однак у кожному конкретному випадку бути виразником громадської думки означає постійно відстоювати суспільні інтереси, часто втрачаючи при цьому прихильників (у тому числі передплатників) і здобуваючи нових опонентів, зокрема серед інших періодичних видань.

П. Волиняк уважав неприпустимим втручання в текст без авторської згоди. У статті зі саркастичною назвою «Зразок “толерантности”, “братолюбія” і “соборности”» (рубрика «Огляд преси») він наводить свідчення Яра Славутича про викривлення інформації щодо підручників П. Волиняка в часописах «Вільне слово» та «Свобода» (стаття Яра Славутича «Про нові методи навчання української мови») [26].

У рубриці «З нових видань» травневого числа 1960 р. представлені не тільки книжкові, а й журнальні видання, зокрема в таких аналітичних жанрах, як огляд, коментар, рецензія. На жаль, матеріали рубрики переважно не авторизовані, однак у виданні вибраних статей та оповідань Петра Волиняка «Поговоримо відверто» (Торонто, 1975), що побачило світ вже після смерті автора, у примітці упорядників наголошено, що до «Списку статей П. К. Волиняка, надрукованих у “Нових Днях”» не увійшли «вміщені під рубриками: «Читачі пишуть», «Наше листування» (дуже велике), «З нових видань», анотації книжок та дрібні нотатки й повідомлення» [27, с. 659].

В огляді видання Союзу Українок Канади «Промінь» (ч. 1, 2, 1960 р., Вінніпеґ) домінує зауваження про неактуальність матеріалів [28]. Про суголосність ідеологічної платформи свідчить рецензія на перше число видання, яке має намір «продовжувати традицію і основні настанови «Тризуба», заснованого Симоном Петлюрою в Парижі» [29], двомісячника «Тризуб» (Нью-Йорк, США). З-поміж матеріалів вирізнено статтю А. Зубенка «В сорокові роковини Зимового походу». Чимало критичних зауважень висловлено в рецензії на «Український Огляд» (Нью-Йорк, США), редагований М. Шлемкевичем. Наголошуючи на необхідності такого типу видання (дайджест, «себто є журналом передруків кращих і цікавіших творів з інших періодичних видань» [30]) та зазначаючи, що в часописі подано джерела, з яких представлено матеріали, водночас висловлено кілька побажань. Так, редакція журналу «Український Огляд» неретельно поставилася до організаційних моментів (не зазначено періодичність) та мовностилістичної редакторської роботи, а основне, на думку П. Волиняка, цілковито наслідує американські зразки.

У рубриці «З нових видань» вересневого числа 1960 р. презентовано тільки один часопис – «журнал української визвольної думки» «Вільна Україна» (ч. 26, 27, 1960). Тут згадано цікаві статті Д. Солов’я, С. Ріпецького, В. Лисого та ін. [31]. Водночас зазначено, що в ч. 27 «продовжується «соціялістична атака» на УНРаду та її Виконний Орган, що ми (П. Волиняк. – М. Я.) вважаємо зовсім безпотрібним і нічим не виправданим, бо УНРада мусіла припинити співпрацю з АКВБ (Американський комітет визволення від більшовизму (створений у січні 1951 р.). – М. Я.), якщо його радіостанція «Свобода» саботує навіть ухвали Конгресу США у справі тижня поневолених націй. І тут ніяка «атака» нічого не поможе – більшість українців таки лишиться на стороні ВОУНРади» [31].

У рубриці «Огляд преси» листопадового числа 1960 р. звертається увага на передову статтю редактора «Листів до приятелів» М. Шлемкевича «Втеча в життєві передмістя» («Листів до приятелів», ч. 7/8, 1960) [32]. П. Волиняк зазначає, що «Втеча інтеліґенції від громадсько-політичного життя, її самоізоляція… є не тільки небезпечна, а навіть дуже загрозлива для української справи» [32]. Передруковуючи статтю М. Шлемкевича, редактор «Нових Днів» закликає в коментарі до обговорення цієї проблеми в пресі української діаспори.

У грудневому числі 1960 р. цієї рубрики вміщено рецензію із промовистою назвою «“Обломов” – повість… Тургенєва» [33]. У критичному полі зору – стаття С. Романовича «Зайві люди» в «Молодій Україні» (ч. 74, вересень 1960 р.). П. Волиняк дорікає редактору часопису Б. Олександріву незнання російської класичної літератури та стилістики української мови.

У рубриці «Огляд преси» вересневого числа 1961 р. вміщено кілька матеріалів. Зокрема передруковано з торонтського тижневика «Вільне Слово» (12. 07. 1961) допис «Читачі про часопис», який постав на основі замітки «Читачі звертають увагу» із часопису «Бюлетень Асоціації Української Католицької Преси» (Філадельфія). Тут ідеться про недостовірність інформації в окремих репортажах, на що звертають увагу читачі. П. Волиняк при цьому наголошує на фактичні помилки й у виданні «Вільне Слово» (допис д-ра С. Росохи про зустріч СУЖЕРО (СУЖЕРО – Союз українців жертв російського комуністичного терору (заснований 1950 р. у Торонто; багатолітнім учасником цієї організації був П. Волиняк). – М. Я.) на фармі «Київ» (12.07.1961)) [34]. Із тижневика «Українські Вісті» (Новий Ульм, Німеччина) редактор «Нових Днів» передруковує критичну оцінку книжки

М. Приходька «Далекими дорогами», коментуючи, що це об'єктивне бачення не збігається із багатьма хвалебними відгуками [35]. У статті «Партійно-редакторське калатало» П. Волиняк звертається до матеріалів «Гомону України» (10. 06. 1961; 12. 08. 1961), які свідчать про непослідовність оцінки позиції «Нових Днів», а також про хитання «Гомону України» щодо Нової Партії [36]. Публікація «Рішуча оцінка!» містить передрук матеріалу з щоденника «Свобода» (Джерсі Сіті, США) про створення в Індонезії організації молоді «Прамуна» («Авангард») [37].

П. Волиняк як редактор часопису подавав чимало матеріалів дискусійного характеру. Стаття «Про одну "оборону"» передує передруку тенденційної публікації Б. Коцюби «Сморід московських вислужників» із тижневика «Вільне Слово» (Торонто, 04. 11. 1961). Авторство цієї статті не зазначене, однак у згаданій книжці П. Волиняка «Поговоримо відверто» (Торонто, 1975) вона подана у списку його статей [27, с. 649]. Редактор «Нових Днів» уважає, що боронити Яра Славутича від «нападок» В. Чапленка (стаття «Чи подолання кризи», опублікована в минулому числі часопису) немає потреби, адже йдеться про конструктивну критику. Задля об'єктивності висвітлення ситуації, що склалася, П. Волиняк передруковує публікацію Б. Коцюби, пропонуючи й редакторові «Вільного Слова» здійснити аналогічне [38].

У рубриці «Огляд преси» листопадового числа 1961 р. без зазначення авторства опубліковано дві статті: «Намагання поділити народ на ворогуючі групи» та «З журбою радість обнялась...». Перша у виданні творів П. Волиняка «Поговоримо відверто» подається у списку його статей [27, с. 649].

Промовиста назва «Намагання поділити народ на ворогуючі групи» демонструє ідеологічне спрямування публікації. П. Волиняк виступає з конструктивною критикою позиції Т. Кобзея, який у тижневику «Поступ» (Вінніпеґ, 08.10. 1961) надрукував статтю «Кому заімпонували "мухи в помаді"». Т. Кобзей уважає, що критична стаття про Шевченківські святкування «Мухи в помаді», опублікована в часописі «Вісник», органі Української православної церкви в Канаді, є зразком руйнівної критики. Редактор «Нових Днів» зауважує, що статтю з «Вісника» передруковано зі скороченнями в комуністичному часописі «Українське Життя» (Торонто): «дивіться, мовляв, як націоналісти сваряться!» [39, с. 27]. П. Волиняк переконаний, що критики бояться тільки «слабодухі люди (чи й групи) з високорозвиненим почуттям меншовартости» [39, с. 27]. А Т. Кобзей і редакція «Поступу» «просто таки узалежнюють наше громадське життя від комуністичної преси: не критикуй, бо можуть комуністи передрукувати, а тоді ти пропав!» [39, с. 27]. Редактор «Нових Днів» уважає, що Т. Кобзей мав би підозрювати тут комуністичну провокацію [39, с. 27–28]. Висновок П. Волиняка: ця та інші публікації Т. Кобзея не сприяють консолідації українців у діаспорі, не допоможуть формуванню «мільйонового Шевченківського фонду в Канаді» [39, с. 28].

Назва статті «З журбою радість обнялась...», побудована на оксиморонній сентенції О. Олеся, вповні відтворює провідний задум автора (хоча текст і не авторизований, але ведення полеміки з дописувачем часопису «Українські Вісті» О. Кеєм від імені автора репортажу «Пам'ятника Кобзареві відкрито», опублікованого в «Нових Днях» (1961, ч. 138/139), підтверджує, що стаття належить П. Волинякові). Редактор «Нових Днів» у такий спосіб висловлює свої почуття після прочитаної статті О. Кея, яку він наводить повністю. Дописувач тижневика «Українські Вісті» наголошує, що після прочитання репортажу П. Волиняка спочатку був переповнений позитиву: «Сила-силенна земляків, повінь рідної мови, знайома реакція рідного оточення, екстаз юрби, майже релігійне впоєння – як давно я щось подібне переживав! І як точно це передав автор» [40, с. 28]. Однак згодом він усвідомив, що всі ті відчуття зумовлені силою «філософії серця», яку розцінює як «комплекс меншовартості»; О. Кей уважає, що її має заступити «філософія розуму». У своїх роздумах дописувач асоціативно пов'язує відкриття пам'ятника Т. Шевченкові в Торонто з київськими подіями початку січня 1918 р.

У відповіді П. Волиняк наводить оцінку свого репортажу І. Бакалою з Мюнхена: «У ньому показана українська сила і розмах...» [40, с. 29]. Однак оцінка тижневиком «Українські Вісті» викликала в редактора «Нових Днів» розпач: «Що б ти не зробив, щоб ти не збудував» в середовищі української діаспори «зараз же його хтось переклеслить (друкарська помилка: перекреслить. – М. Я.)!» [40, с. 29]. П. Волиняк доводить, що почуття меншовартості українців гіперболізоване, ніяка інша недержавна нація чи нація, яка не мала успіху на міжнародній арені боротьби, не страждає таким самоприниженням. Крім того, О. Кей не є поінформованим про оцінку бою під Крутами ні сучасниками (М. Грушевський, Л. Старицька-Черняхівська, П. Тичина), ні істориками. П. Волиняк наголошує, шо потрібно популяризувати факти з історії визвольних змагань в Україні, що він і робить на сторінках читанок і часопису для дітей «Соняшник».

Відстоюючи «філософію серця», автор статті «З журбою радість обнялась...» наголошує, що

Institute of journalism Scientific notes. Issue 1 (66). 2017. January–March.

«Захід просто тужить за душею, але її не має. Ми не раз чули, шо західньому читачеві в романах треба давати тільки «філософію розуму», як Ви кажете. Але це говорять неуки. От, всупереч їх твердженням, твори Ів. Багряного мають найбільший успіх на Заході. А ось недавно вийшли переклади М. Хвильового англійською мовою і американська критика їх оцінила якнайкраще. А покажіть мені захоплення на Заході творами таких «філософів розуму», як Косач і Костецький, чи наші модерністи!» [40, с. 29].

П. Волиняк уважає, що треба зібрати та видати матеріали про Крути, «щоб раз і назавжди запобігти шкідливому хахлацько-малоросійському вболіванні (до безтями сльозоточивостогнальному!) над Крутами» [40, с. 29].

Отже, у відповіді П. Волиняка порушуються актуальні проблеми української діаспори – ментальності, розколотості українського середовища, потреби вивчення історії та оцінки українського літературного процесу.

Треба зауважити, що на початку 1960-х рр. П. Волиняк у висвітленні проблематики часописів української діаспори звертався також до інформаційних жанрів (репортаж, звіт, замітка).

Висновки. Часопис «Нові Дні» для П. Волиняка став трибуною, з якої він міг відстоювати свої переконання. Редактор уважав, що читачі мають володіти об'єктивною інформацією, тому часто вів дискусії з тими періодичними виданнями діаспори, які з тих чи інших причин спотворювали відомості чи довільно інтепретували факти; переважав ідеологічний дискурс, часто полеміки мали культурологічний чи лінгвістичний характер. П. Волиняк боровся за те, щоб часописи мали належний видавничий рівень, а журналістські тексти – актуальний характер.

На початку 1960-х рр. проблематику періодичних видань української діаспори П. Волиняк висвітлював у зв'язку зі суспільними процесами (рубрики «Огляд преси», «З нових видань»), звертаючись до таких аналітичних жанрових форм, як огляд, коментар, рецензія, стаття. Часто редактор «Нових Днів» використовував огляди-презентації, серед яких трапляються огляди всього періодичного видання або вибір для огляду найцікавіших публікацій у різних виданнях. П. Волиняк практикував передрук дискусійних матеріалів, які супроводжував коментарями чи статтями. У жанрі рецензії журналіст не тільки звертав увагу на проблемні місця, а й висловлював компетентні поради.

У різножанрових аналітичних текстах П. Волиняк досліджував проблему у взаємозв'язках, наголошував на першопричинах, часто звертався до аналогій.

Ворганізації проаналізованих журналістських текстів П. Волиняка значну роль відіграють заголовки, серед яких переважає констатуючо-описовий («Зразок "толерантности", "братолюбія" і "соборности"», «Втеча інтеліґенції від громадсько-політичного життя», «"Правдиве звітування"», «Партійно-редакторське калатало», «Якісна оцінка одної книжки», «Рішуча оцінка!», «Про одну "оборону"», «Намагання поділити народ на ворогуючі групи»). Стилістика заголовків часто обумовлена сатиричною актуалізацією, трапляється виразно інтригуючий характер («"Обломов" – повість… Тургенєва»), залучаються ресурси інтертекстуальності (зокрема цитата в заголовку («З журбою радість обнялась…»)).

Отже, здобутий фактичний матеріал продемонстрував жанрову палітру аналітичної журналістики П. Волиняка, а також дав змогу простежити характер взаємозв'язків у медійному середовищі української діаспори початку 1960-х рр.

Подяка. Висловлюю вдячність науковому керівнику І. Крупському, професору кафедри радіомовлення і телебачення Львівського національного університету імені Івана Франка, за консультації та конструктивну критику.

Список літератури

1. *Бочковський* О.-І., Сірополко С. Українська журналістика на тлі доби (історія, демократичний досвід, нові завдання) / за ред. К. Костєва, Г. Комаринського. – Мюнхен, 1993. – 204 с.

2. *Животко* А. Нариси історії української журналістики / А. Животко. – Подєбради, 1937. – 112 с.

3. *Лобай* Д. Українська преса в Канаді / Д. Лобай // Ювілейний альманах «Свободи» 1893–1953 / зредагували Л. Мишуга і А. Драган. – Jersry City, N. J : Видання Українського Народного Союзу, [Б. р.]. – С.168–175.

4. *Порський* В. (Міяковський В.). Українська еміґраційна преса (після Другої світової війни) / В. Порський (В. Міяковський)//Ювілейний альманах «Свободи» 1893–1953 / зредагували Л. Мишуга і А. Драган. – Jersry City, N. J : Видання Українського Народного Союзу, [Б. р.]. – С. 209–213.

5. *Дорошенко* В. Українська преса у Вільному Світі в роках 1961 і 1962 / В. Дорошенко // Свобода Svoboda 1893–1963 : альманах на 1963 рік. – Нью-Йорк : В-во Українського Народного Союзу, [Б. р.]. – С. 53–75.

6. *Боровик* М. Українсько-канадська преса та її значення для української меншини в Канаді / Михайло Боровик. – Мюнхен, 1977. – 344 с.

7. *Тернопільський* Ю. Українська преса з перспективи 150-ліття / Ю. Тернопільський. – Джерзі–Сіті: Видавництво М. П. Коць, 1974. – 176 с.

8. *Богуславський* О. В. Преса міжвоєнної української еміграції і боротьба за незалежність України : історичний шлях, досвід, дискусії : [моногр.] / О. В. Богуславський. – Запоріжжя : Просвіта, 2008. – 452 с.

9. *Вішка* О. Преса української еміграції в Польші (1920–1939 рр.) : історико-бібліографічне дослід-

женння / О. Вішка; наук. ред.-консультант М. М. Романюк. – Львів, 2002. – 480 с.

10. *Гриценко* О. З історії української преси в США та Канаді [Текст] / О. Гриценко // Політологічні читання. – 1995. – № 3. – С. 219–229.

11. *Губарець* В. В. Українська етнічна преса США та Канади (1945–1994 рр.) : особливості висвітлення україно-американських взаємин [Текст] : автореф. дис… канд. філол. наук / В. В. Губарець ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка / В. В. Губарець. – К., 2007. – 20 с.

12. *Дзира* О. І. Преса української діаспори Канади в міжвоєнний період як виразник думки громадськості / О. І. Дзира // Рукописна та книжкова спадщина України. – 2014. – Вип. 18. – С. 446–459.

13. *Ковпак* В. А. Політична публіцистика в періодичних та серіальних виданнях української еміграції в Канаді (до 1945 року) : національно-патріотичні аспекти [Текст] : автореф. дис… канд. наук із соц. комунікацій / В. А. Ковпак. – Запоріжжя, 2012. – 20 с.

14. *Кравченко* С. І. Періодичні видання Польщі 20–30-х років ХХ століття у світлі суспільно-культурних процесів міжвоєнної доби : літературна комунікація, польсько-український діалог : [моногр.] / Світлана Іванівна Кравченко. – Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2009. – 508 с.

15. *Кулеша* Н. Українська преса у Німеччині 1919–1945 рр.: формування та функціонування : [моногр.] / Надія Кулеша; наук. ред. М. М. Романюк; відп. ред. Л. В. Сніцарчук. – Львів : [Б. в.], 2009. – 344 с.

16. *Моісеєва* Т. О. Українська преса Австралії (1949–2007) як чинник збереження національно-духовних цінностей [Текст] : автореф. дис… канд. наук із соц. комунікацій / Т. О. Моісеєва ; Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. Інститут журналістики. – К., 2009. – 19 с.

17. *Сидоренко* Н. М. Національно-духовне самоствердження : у 3 ч. / Н. М. Сидоренко; Дослід. центр історії укр. преси. – К., 2000.

18. *Тимошик* М. С. Українська книга і преса в Італії : моногр. / М. С. Тимошик. – К. : Наша культура і наука, 2015. – 352 с.

19. *Чекалюк* В. В. Преса діаспори США як комунікативний чинник формування ідентичності українців (1939–2005 рр.) [Текст] : автореф. дис … канд. наук із соц. комунікацій: 27.00.01 / В. В. Чекалюк. – К., 2008. – 20 с.

20. *Дзвінчук* О. М. Часопис «Український Голос» (Вінніпег, Канада, 1920–1981 рр.) : проблемно-тематичний та організаційний аспекти [Текст] : автореф. дис… канд. наук із соц. комунікацій / О. М. Дзвінчук. – К., 2008. – 20 с.

21. *Кушнір* О. В. Журнал «Дукля» (Словаччина, 1953–2004 рр.) : організаційний, проблемно-тематичний та жанровий аспекти [Текст] : автореф. дис. … канд. наук із соц. комунікацій / О. В. Кушнір ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Ін-т журналістики. – К., 2008. – 20 с.

22. *Тимошик-Сударикова* А. М. Паризький журнал «Тризуб», 1925–1940 роки : формування та функціонування : моногр. / А. М. Тимошик-Сударикова; НАН України, Львів. нац. наук. б-ка України ім. Василя Стефаника, Від-ня «Н.-д. центр періодики». – К. : Наша культура і наука, 2013. – 407 с.

23. *Українська* журналістика в іменах: матеріали до енциклопедичного словника / за ред. М. М. Романюка. – Львів, 1994–2013. – Вип. 1–20.

24. *Українська* преса в Україні та світі XIX–XX ст. : іст.-бібліогр. дослідж. / уклад. : М. М. Романюк (кер. проекту), М. В. Галушко, Л. В. Сніцарчук : Т. 1 (1812–1890); Т. 2 (1891–1905); Т. 3 (1906–1910); Т. 4 (1911–1916). – Львів, 2007, 2009, 2011, 2014.

25. *Романюк* М. Оратаї журналістської ниви : українські редактори, видавці, публіцисти : навч. видання. – у 2 кн. / Мирослав Романюк; НАН України, Львів. наук. б-ка ім. В. Стефаника, Науково-дослідний центр періодики : – Львів, 2002, 2004.

26. *Волиняк* П. Зразок «толерантности», «братолюбія» і «соборности» / П. Волиняк // Нові Дні. – 1960. – Березень, ч. 122. – С. 32.

27. *Волиняк* П. Поговоримо відверто : [вибрані статті й оповідання] / вст. ст. В. Сварога ; ред. В. Сварог ; співред. Д. Кислиця. – Торонто : Нові Дні, 1975. – 662 с.

28. *[Б. а.].* «Промінь» / [Б. а.] // Нові Дні. – 1960. – Травень, ч. 124. – С. 20.

29. *[Б. а.].* «Тризуб» / [Б. а.] // Нові Дні. – 1960. – Травень, ч. 124. – С. 21.

30. *[Б. а.].* ««Український Огляд» / [Б. а.] // Нові Дні. – 1960. – Травень, ч. 124. – С. 22.

31. *[Б. а.].* ««Вільна Україна» / [Б. а.] // Нові Дні. – 1960. – Вересень, ч. 128. – Третя сторінка титульного аркуша.

32. *[Б. а.].* «Втеча інтеліґенції від громадсько-політичного життя / [Б. а.] // Нові Дні. – 1960. – Листопад, ч. 130. – С. 30.

33. *[Б. а.].* ««Обломов» – повість… Тургенєва / [Б. а.] // Нові Дні. – 1960. – Грудень, ч. 131. – С. 28.

34. *[Б. а.].* ««Правдиве звітування» / [Б. а.] // Нові Дні. – 1961. – Вересень, ч. 140. – С. 19.

35. *[Б. а.].* «Якісна оцінка одної книжки / [Б. а.] // Нові Дні. – 1961. – Вересень, ч. 140. – С. 19.

36. *[Б. а.].* «Партійно-редакторське калатало [Б. а.]// Нові Дні. – 1961. – Вересень, ч. 140. – С. 19-20.

37. *[Б. а.].* «Рішуча оцінка! / [Б. а.] // Нові Дні. – 1961. – Вересень, ч. 140. – С. 20.

38. *[Б. а.].* «Про одну «оборону» / [Б. а.] // Нові Дні. – 1961. – Листопад, ч. 142. – С. 19.

39. *[Б. а.].* «Намагання поділити народ на ворогуючі групи / [Б. а.] // Нові Дні. – 1961. – Листопад, ч. 142. – С. 27–28.

40. *[Б. а.].* ««З журбою радість обнялась…» / [Б. а.]// Нові Дні. – 1961. – Листопад, ч. 142. – С. 28-29.

References

1. *Bochkovsky*, O.I. & Siropolko, S. (1993), Ukrainian Journalism Background (History, Democratic Experience, New Challenges), in Kostev, K. & Komarynskyi, G. (Ed.), Munich, 204 p.

2. *Zhyvotko*, A. (1937), Essays on the History of Ukrainian Journalism, Podebrady, 112 p.

3. *Lobai*, D., "Ukrainian press in Canada", Yuvileinyi Almanakh "Svobody" 1893–1953 [Anniversary Anthology "Freedom" 1893–1953], in Mishuha, L. & Dragan,

A. (Ed.), Vydannia Ukrainskoho Narodnoho Soiuzu, Jersry City, N. J, pp. 168–175.

4. *Porskyi*, V. (Miiakovskyi, V.), "Ukrainian diaspora press (after the World War II)", Yuvileinyi Almanakh "Svobody" 1893–1953 [Anniversary Anthology "Freedom" 1893–1953], in Mishuha, L. & Dragan, A. (Ed.), Vydannia Ukrainskoho Narodnoho Soiuzu, Jersry City, N. J, pp. 209–213.

5. *Doroshenko*, V., "Ukrainian press in the free world in 1961 and 1962", Svoboda 1893–1963 : Almanakh for 1963 [Freedom 1893–1963 : Anthology in 1963], V-vo Ukrainskoho Narodnoho Soiuzu, New York, pp. 53–75.

6. *Borovyk*, M. (1977), Ukrainian-Canadian Print Media and Its Importance for the Ukrainian Minority in Canada, Munich, 344 p.

7. *Ternopilskyi*, Yu. L. (1974), Ukrainian Print Media Throught the Light of the 150th Anniversary, Vydavnytstvo M. P. Kots, Jersey City, 176 p.

8. *Bohuslavskyi*, O. V. (2008), Print Media of the Inter-War Ukrainian Emigration and Fight for Independence of Ukraine : Historical Path, Experience, Debates : a Monograph, Prosvita, Zaporizhzhia, 452 p.

9. *Vishka*, O. (2002), Print Media of Ukrainian Emigration in Poland (1920–1939) : Historical and Bibliographic Research, in Romaniuk, M. M. (Ed.), Lviv, 480 p.

10. *Hrytsenko*, O. (1995), "From the history of Ukrainian print media in the USA and Canada", Politolohichni Chytannia [Politological Reading], no. 3, pp. 219–229.

11. *Hubarets*, V. V. (2007), Ukrainian Ethnic Print Media of the USA and Canada (1945-1994) : Features of Coverage of Ukraine-US Relations, Abstract of the PhD diss. (philol. sci.), Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv, 20 p.

12. *Dzyra*, O. I. (2014), "Print media of Ukrainian diaspora in Canada in the interwar period, as a mouthpiece of public opinion", Rukopysna ta Knyzhkova Spadshchyna Ukrainy [Manuscripts and Book Heritage of Ukraine], vol. 18, pp. 446–459.

13. *Kovpak*, V. A. (2012), Political Journalism in Periodicals and Series Books of Ukrainian Diaspora in Canada (up to 1945) : National and Patriotic Aspects, Abstract of the PhD diss. (soc. sci. com.), Zaporizhzhia, 20 p.

14. *Kravchenko*, S. I. (2009), Periodicals in Poland of the 20–30s years of the Twentieth Century in the Light of Social and Cultural Processes in the Interwar Period : Literary Communication, Polish-Ukrainian Dialogue : a Monograph, Lesya Ukrainka Volyn National University, Lutsk, 508 p.

15. *Kulesha*, N. (2009), Ukrainian Print Media in Germany in 1919–1945: Formation and Activities : a Monograph, in Romaniuk, M.M. & Snitsarchul, L. V. (Eds.), Lviv, 344 p.

16. *Moiseieva*, T. O. (2009), Ukrainian Print Media of Australia (1949–2007) as a Factor of Preservation of National and Spiritual Values, Abstract of the PhD diss. (soc. sci. com.), Taras Shevchenko National University of Kyiv, Institute of Journalism, Kyiv,19 p.

17. *Sydorenko*, N. M. (2000), National Spiritual Selfidentity, in 3 parts, Doslid. tsentr istorii ukr. presy, Kyiv.

18. *Tymoshyk*, M. S. (2015), Ukrainian Book and Print Media in Italy : a Monograph, Nasha kultura i nauka, Kyiv, 352 p.

19. *Chekalyuk*, V. V. (2008), Print Media of Diaspora as a Communicative Factor in Formation of Ukrainian Identity (1939-2005), Abstract of the PhD diss. (soc. sci. com.), Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv, 20 p.

20. *Dzvinchuk*, O. M. (2008), Magazine "Ukrainskyi Holos"/"Ukrainian Voice" (Winnipeg, Canada, 1920–1981) : Thematic and Organizational Challenges, Abstract of the PhD diss. (soc. sci. com.), Kyiv, 20 p.

21. *Kushnir*, O. V. (2008), Magazine "Duklja" (Slovakia, 1953–2004) : Thematic, Organizational and Genre Challenges, PhD diss. (soc. sci. com.), Taras Shevchenko National University of Kyiv, Institute of Journalism, Kyiv, 20 p.

22. *Tymoshyk-Sudarykova*, A. M. (2013), Paris Magazine "Tryzub", 1925–1940 : Formation and Activities : a Monograph, National Academy of Sciences of Ukraine, Lviv Vasyl Stefanik National Scientific Library of Ukraine, Vid-nia "N.-d. tsentr periodyky", Nasha kultura i nauka, Kyiv, 407 p.

23. *Romaniuk*, M. M. (Ed.) (2013), Ukrainian Journalism in Names: Materials to Encyclopedic Dictionary, vol. 1–20, Lviv.

24. *Romaniuk*, M. M., Halushko, M. V. & Snitsarchuk, V. L. (Eds.) (2014), Ukrainian Print Media in Ukraine and in the World of XIX–XXth Centuries : Historical Bibliographical Research, in 4 vols.: 2007, 2009, 2011, 2014, Lviv.

25. *Romaniuk*, M. (2004), Plowmen of Journalism Fields : Ukrainian Editors, Publishers, Publicists, in 2 vols.: 2002, 2004, National Academy of Sciences of Ukraine, Lviv Vasyl Stefanik National Scientific Library of Ukraine, Scientific Research Center of Periodicals, Lviv.

26. *Volyniak*, P. (1960), "The sample of "tolerance", "brotherly love" and "unity", Novi Dni [New Days], no. 122, p. 32.

27. *Volyniak*, P. (1975), Let's Talk Openly, in Svaroh, V. & Kyslytsia, D. (Eds.), Novi dni, Toronto, 662 p.

28. *Novi* Dni [New Days] (1960), "The ray", part 124, p. 20.

29. *Novi* Dni [New Days] (1960), "Tryzub", part 124, p. 21.

30. *Novi* Dni [New Days] (1960), "Ukrainian Review", part 124, p. 22.

31. *Novi* Dni [New Days] (1960), "Free Ukraine", part 128, p. 3.

32. *Novi* Dni [New Days] (1960), "Escape of the intellectuals from social and political life", part 130, p. 30.

33. *Novi* Dni [New Days] (1960), "Oblomov» – the story… of Turgenev", part 131, p. 28.

34. *Novi* Dni [New Days] (1960), "True reporting", part 140, p. 19.

35. *Novi* Dni [New Days] (1961), "Qualitative assessment of one book", part 140, pp. 19.

36. *Novi* Dni [New Days] (1961), "Party-editorial fooling", part 140, pp. 19–20.

37. *Novi* Dni [New Days] (1961), "A decisive evaluation!", part 140, p. 20.

38. *Novi* Dni [New Days] (1961), "About one "defense"", part, 142, p. 19.

39. *Novi* Dni [New Days] (1961), "Attempts to divide people into rival groups", part 142, pp. 27–28.

40. *Novi* Dni [New Days] (1961), "Joy not untinged with gloom…", part 142, pp. 28–29.

Яблонский М. Р.

«Нові Дні» и пресса украинской диаспоры (на материале аналитических публикаций Петра Волыняка начала 1960-х гг.)

На материале публикаций Петра Волыняка (псевдоним Петра Кузьмича Чечета (1907–1969)) начала 1960-х гг. проанализирована специфика взаимоотношений журнала «Нові Дні» («Новые Дни») и прессы украинской диаспоры. Редактор журнала «Нові Дні» («Новые Дни») П. Волыняк вел рубрики «Огляд преси» («Обзор прессы»), «З нових видань» («Из новых изданий»), где представлял типологическую характеристику периодических изданий. Обращаясь к таким аналитическим жанровым формам, как обзор, комментарий, рецензия, статья, журналист освещал проблему в связи с общественными процессами, доискиваясь первопричин и обращаясь к аналогиям. П. Волыняк практиковал также перепечатку дискуссионных материалов, которые сопровождал комментариями или статьями. В жанре рецензии журналист не только обращал внимание на проблемные места, но и давал компетентные советы. Приобретенный фактический материал продемонстрировал жанровую палитру аналитической журналистики П. Волыняка, а также дал возможность проследить характер взаимосвязей в медийной среде украинской диаспоры начала 1960-х гг.

Ключевые слова: пресса украинской диаспоры; рубрика; обзор; рецензия; статья; комментарий.